

AAtiduok Tévynėi, ką privalai.

LLKS

PRIE RYMANČIO
R Ū P I N T O J Ė L I O
Visuomeninės minties organas

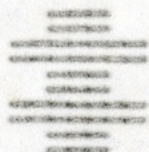
1952 metai

spalio mėn.

Nr.5/21/

Pa da u g i n o
LLKS EIMUČIO Būrys

1953

Atiduok Tėvynę, ką privalai.

PRIS VYMANČIO

RŪPINTOJŲ LIŲ

LIKS Visuomeninės Minties Organas

1952 m.

spalis

Nr. 5/21/

L a i n u t 0

Ž I B U R 0 L I S

Tolimas, mačytis Žiburėli.
Iš tavo į šioj gūdiuoj naktį
Man į širdį spinduliai šilti
Atplevena, glūdižminčiam šėšoly.

Tolimas, mačytis Žiburėli.
Dieną naktį ilgėsi junta:
Tave neša prarajos krantų
Svelnios rankos, prie širdies pakėlę.

Žiburėli, dar prieš aušrą, naktį
Jlėdoy giliam prikeltas degi
Nylinčios širdies didžios aukos,

Ar kada, praėję tamso kraupią,
Mes galėsim, prie tavo suklaupę,
Siust Jam skaidrią malda padėkos?

1949 m.

GERAJAM DRAUGUI AV

Tau dainuoja pro mėlyną naktį,
Partizane gimtosios šalies,-
Lai širdis nepalikus ryštu plakti,
Neganda lai tavęs nepalies.

Būna darganos. Mirtys kvatoja.
Kulka zvinbia pilka bitole.
Girgūda mindomas sniegas po kojų.
Ir mirtis...-Lai aplenkia ji tuve.

Grėšia tamsą įkaitusios akys,
Tiesias vėjai mintis ir takai.
Gal šingonius piktai priešai jau seka
Baltuos apsiuostuos kaip vilkai.

Ne. Nestoci, narsus partizane,
Tu nori girdėt ir matyt.
Išdavikai bus veltai samonę
Mūsų brolius kapon nuvaryt.

Veltai, veltai jie nori užgniaušti
Mūsų širdis ir mūsų svajas.
Dangui švaigždės taip šviesios ir aukštos,
Apie džiaugsmą vis pasakys seka.

Partizane, sugrižta šia rytas,-
Šino švaigždės, šiniai tai ir tu.
Taip ir mes kartą turime grižti
Su trispalvėm ir laisve kartu.

Reikvytis PRAKTIKAS OBJEKTYVIŠMAS

Daug kam atrodo ir atrodo keista, kai 1950 m. Bolševizmas, pradėjęs karą Korėjoje, savas vergus vijo pasirašyti už taiką, kai šio kart, atkakliausiai taikos reikalą sabotaudamas, visa gerkle save apšaukia didžiausia taikos reikalo samgotuju. Kad dėl šitos keistenybės nereikėtų ir stebėtis, pašvaikime į tai, kodėl bolševizmui prireikė prakeikt objektyviamą.

Tik šinet, kai į JAV prezidentus respublikonų ir demokratų atstovai išleina su tautos mintimi, kad amerikietis negali būti ramus sąjūdinėje, iki bent kur šemėje egzistuos vergų valstybė, iki bent kur šemėje amerikiečių artimas gini-nystės ryšiu terorizacijos, iškyla Leninolro-gis tvirtinimas, kad tik kvailas gali galvoti, jog komunistine valstybė gali laikytis kapitalisti-nio pasaulio apsupta. Tik dora Lenino sekėju sa-ve regėdamas Stalinas, pilnumoje Lenina tikėjo ir 1939 metais. Tais metais, kai Hitlerio akivaic-doje Europoje ramus tegalėjo jaustis tik bolše-vizmas, Prancūzija, Anglija tebuvo toji jėga, kari, gindamas save nepriklausomybę, tebuvo tinkama iš-sekinti Hitlerio galią iki negalės apsiginti nuo bolševizmo. Tokie momento sulaukus, betruko sugan-dyti Hitleris pradėt bolševizmui nešanči Europą karą. Tuo tikalu 1939 metais kovo mėn. buvo su-šauktas VKP/b/ visuotinis suvažiavimas, kurio proga Stalinas drąsiai pasiūlė Hitleriui ranką.

Karui prasidėjus pasirodė, kad Stalinas apsi-ckaičiavo tik laikydamas ko nors vortą Prancūzi-jos ir Anglijos jėgą. Prancūzijos kapituliacija, konkreti Anglijos negalė sulaukyti Hitlerio iš-okėlinę į jos salas, Stalinui davė suprasti, JAV laikantis griežtos minties, jog Europa tėra ne tik peromas bobutė, bet ir atjlsuninti tinkama tik patiems europiečiams - Hitleriui, Stalinui, palaukus dar bent pametį, Hitleris, užvaldęs Angliją, netgi sustiprėjęs po karą, arsigrėb prieš

Staliną. Kiek šioj objektyvios padėties akivaizdoje Stalinas galėjo susilaikyti nuo raudonosios armijos pernetimo prie Vokietijos sienos, nuo, prieš užvaldant Europą, Hitlerio susipašinimo, matėm 1940 - 1941 metais.

Po šio karo objektyvi padėtis diktavo, kad kaip nuo Hitlerio, taip ir nuo Stalino Europą gali išgelbėti tik JAV. Kad ją gražinus į prieškarinę - izoliacinistinę padėtį, kad Europos jaunimą paliktų Europos namų reikala, Šalia Trumano nei lauktai nei tikėtai išdygo draugas Uolesas. Tai joks komunistas. Tuo pačiu jokia bolševizmui viltis, jei jis laimėtų per rinkimus. Belikas tas: suskaldžius Razvelto sekėjų - demokratų balsus, laimėtojas turi palikti luverininkai. Jie po pirmo pasaulinio karo JAV atsikyrė nuo Europos, to paties jie reikalavo ir po antro karo.

Kiek šio kartu bolševizmas buvo tikras dėl pergalės, rodo garsi rusiška kalba apie Trumano kelnes, kurios puikiamusiai dera nešioti pasiuntinukui. Be demokratų išjiuokimo buvo sutvertas ir kominformas. Tai atvejai, kai amerikoni peržegno Europą. Tuo kart, aišku, Italijoje, Prancūzijoje būtina patriotai, kurie daramai gebės paprašyti Staliną įjungti jų tautos į tarybininkų ratelį.

Nors, negadinant amerikonių, Anglija nebuvo įjungta į kominformo, visgi rinkimai parodė, kad kominformo sutvėrimas tiek išgąsdino Staliną amerikonių, jog ir Uolesas nieko nepadėjo, siekiant Europą išvaduoti nuo JAV globos.

Belikus Stalinui prakeikt objektyvizmą, beliko bandyt su Trumanu pasitart kaip lygus su lygiu - dėl pasauliui taikos padėvanojimo, siekiant pasaulinės revoliucijos, nereikėtų drebėti prieš jam bankrotą nešantį karą. Tai dėl to Trumanas davė suprasti, kad, jei mato gyvą reikalą, Stalinas gali atvykti pas JAV prezidentą pasitarti. Į Staliną diplomatiją pirmas spiovė Molotovas. Kadangi dėl šio negando paliko kalčiausias kominformas, dėl to iš jo steigėjų, tik laiką įvertinęs padėti, teisnigalbėjo tik Tito.

Kai Trumano atstovaujanti demokratė surišo JAV su Europos Maršalo planu, kai Europos gynimui nuo jaunimo JAV įsijungė į Atlanto paktą, kapitalistiniai apsupimai pralaukė beliko išgėti tokios vietos, kuri, bent prieš laiką, išsugotų SSRS nuo įvėlimo į karą. Ta vieta suradus Korėjoje, bolševizmas susikato savas vergas rinkyti tikrais taikos svinoliais.

Kad tikrai ne svino galva tad bolševizmas su-
vuocius Šankė prie taikos, irėdė Holartūro, gausių
jo Šalininų siekinas. Krenliai tai bylojo: įvėlus
JAV į Kinijos pragarą, bolševizmas gauna laisviau-
sias rankas susidorot su Europa. jei ir po šio
JAV nenorės nusilenkti prieš Staliną, tuokart, už
pašėdiną didžiosios Kinų Tautos, galima bus ir
prieš ją atsukt bolševikinis kamštis.

Kai šiandien bolševizmas Šankia, kad ridsėjus
jo siekinus, viltis Korėjoje vainikavo maru, ta-
rint laisvą valią, nesunkiu pašvelgti ir į tai, ką
bolševizmas šiandien gali eakyti dėl susidarin-
sios objektyvios padėties.

Idomiancia ji Kinijoje. Prie ridsėjus politi-
kos ne Kinija JAV jėgas prie savos prisauva, o
šilinte alinas iki galutinio jėgų išsekimo. Tiesa,
dėl to tik buržuazinis objektyvizmas galėtų sie-
lotis, nes bolševikiniai moralai tai tekalba, jog
Kinija septyniolikta respublika paliks tik note-
kus bet kazių jėgų stiprintis prieš bolševizmą. Tik
kiek bolševizmas tegali sveikinti, prakeiktas ob-
jektyvizmas prie šio reikalo iš Taivano iški-
ša Čenkaiši. Tas irgi tekalbia galutinio komunisti-
nės Kinijos išsekimo, kad galėtų grįžti į namus
su JAV pagalba. - Tikruoju kinų tautos išvaduotoju
Čenkaiši bišūnytė su Japonija, per ją su JAV,
dar bent kiek palaukus. Taivaną su JAV sąjunga ap-
siginimo sąjunga. Taivaniui atstovaujant Kiniją, ir
JTO, iš gerosios geriausios padėties tikintis, ji
onan krašte tegalina šita: prieš maalintą komunisti-
tinę Kiniją, JAV išves Čenkaiši vadovaujamus Japo-
nus. Aiška, šios, iš gerų geriausios objektyvios pa-
dėties okyvaisdoje, belieka komunistinė Kinijos
vyriausybę stiprint-iki galios pacukt ją Tite ko-

lia. Bet tai padėtis, kurios per JTO sieks demokratinis pasaulis.

Vien šita objektyvi padėtis Krenliaus klausia, ar ne laikas užbaigt Korėjoje karą. Tik tuo patiu laiku ir "Amerikos balsas", tvirtindamas, kad dabar patis tinkamiausias laikas susitart Korėjoje, nes here baimės nori ir Krenliaus, ir lietuviškai skelbia: kiek Stalinui 1939m. buvo laisviausia valia padėti Hitleriui antrą pasaulinį karą pradėti, tik šiandien išbandžius Korėjoj ir jėgas, JTO laisviausia valia ir švanta pareiga traukt Krenlių atsakomybėn už panaudojimą smurto prieš la-baltijo tautas, prieš kitų tautų nepriklausomybę dėl Katyno surengimo, dėl vydomo genocido kiek SSRS šalyje, tiek ir jos vardu pavergtuose kraštuose.

Kadangi tai atviriausios Tarybų Sąjungai grėsmas karu, anot Stalino, SSRS šaliai bankrotu, bolševizmui prireikė išbandyti paskutinę galimybę dėl jo taikaus eksistavimo. Tuo tikslu šienet pat vasari, atoklausiant demokratinio pasaulio nuomonės dėl Vokietijos kaip Valstybės atkūrimo, pakurs tyta vokiečių nacistiniai jausmai, pasiūlyta jiems siekimas savos nepriklausomybės su galia revanšuo tie dėl antrajo pasaulinio karo padarinių. Toji galia iškelia aiškint Vokietijai sava armija.

Su šiuo aišlymu bolševizmas atsistoja prieš tą objektyvą padėtį, kuri susidaro nustatant tarp Vokietijos ir Lenkijos sienas. Kadangi tos sienos nustatytos siekiant sau linkų simpatijų, šiuo kart prireikė dėl to suturitetinga šodį tarp Stalinui. Jis tai ir padarė. Siekdamas tiesumo, parciškė, jog pasaulinės revoliucijos požūria tarp tautų sienos yra bereikimės. Tuo, aišku, ne vien vokiečių tautai, viso pasaulio tautoms Stalinas pranešė: tarp tautų taika, jų sienos Krenliui tiek rūpi, kiek tai reikalinga sukelt pasaulinei revoliucijai.

Objektyvi padėtis parodė, kad šiuo kartu Stalinas pataikė svary šodį tarti prieš JAV prezidento rinkimas. Taip, kaip matos, JAV piliečius privertė saviems kandidatams į prezidentus pasakyti, jog jų pagrindiniu tikslu turi būti įgyvendinimas tos

minties, su kuria 1947m. Maršalas išėjo skelbdamas savo planą Europai atstatyti. Taip, po atitinkamo pasirengimo panašioms, jog Šis JAV šalyje prezidencito rinkimai pasauliui lems: Rinktis Atilos kelia, ar šengti su Jurgio Vašingtono dvasia.

Zinoma, tai kiek piktesnė padėtis, negu po kominferno sutvėrimo: anie tvėrojai be skausmo bolševizmai galima buve susaudyti, Šio gi tarpa amerikiečius prieš bolševizmą sujungė patsai Stalinas. Kai po šio amerikėnų atnaujinta europinė bobutė paskelbė popėtš jam Stalino nocin-Baltijos jūroj-manevrus, Krenkliui belike išsikviet komunistinės Kinijos vyriausybę ir šaukti visacitiną VKP/b/ suvažiavimą.

Prisiminus VKP/b/ panašų suvažiavimą ir kibentro po iškvietimą, kurie įvyko prieš trylika metų, dėl šių- metinių jų palieka pažvolgti į anų suvažiavimų išdavų bolševikinį įvertinimą. Dėl jų "Slapta - jam kare prieš Tarybų Rusiją" sakoma, jog tik demokratinis pasaulis privertė VKP/b/ suvažiavimo proga duot Hitleriui suprasti, kad jie draugais gali pradėti antrą pasaulinį karą. Tai dėl šiuometinio VKP/b/ suvažiavimo sako: kai demokratinis pasaulis aiškiausiai įrodė, kad bolševizmas tėta Atilos arklys, Šio suvažiavimas dėl bolševizmo yra pabrėverstas tarti lentingą šodį. Kontroščiai: einant su pagalba pasauliniam komunizmui vaduotis iš kapitalizmo, kad Krenklus negadintų bent pasaulio komunistų ir jų simpatikų, priverstas oficialiai atsisakyti nuo primetimo rusiško kelio pasauliui.

Šio suvažiavimas neaplenkia ir Stalino: į tarybinė kompartiją įvedant prezidiumą, aišku, kaip Tarybų Sąjungos Svernikas, Šio kart kompartijoje palieka Stalinas.

Šio kartu pilną rėškumą iškyla Stalino tiesa: "Kvailiai, kurie turi ne tik pretenzijas, bet ir valdžią, - ne tik pikti, bet ir pavojingi kvailiai; kurią jis atstringai skelbė 1950 m. pastojus jam kelią Korėjoj. Tai švolgiant pro JAV prezidento rinkimus, leidžia išgirsti šį Stalino atoduosį: jei Trumanas nenorėjo su manim 1948m. pasitart dėl pa-

sauliai taikos padiktavimo, te šiemdien amerikoniškai ir jais sekantieji pasigruvia su tais, kurie 1939m. neboje skelbt karo.

Belikus klausimai, kuo kitu Stalinas galėjo užmokėti prakeiktam objektyvizmui, tenka švilkterti į jo sukojimasi 1941m. Tuokart, skivaizdoje 1939m. suvažiavimo paderiniu, tik pasikėlęs marsejū, galėjo susidorot su antroje pasaulinio karo sukėlojais. Po karo tradyt nebejančius jo teistengė tik generalisimasa. Šią misiją teisti būtų įstengęs, jei po užvaldimo Kinijos, būtų leista subolševikinti Vokietiją, tai vienintėlo galinybė siekti pasaulinės revoliucijos taikių būdų. Iki nesubolševikinta Vokietija, aiškiai SSSR žeminanti padėtis prieš JTO, net genijui neleidišia įtikint Stalinu draugų, kad, drebant prieš karo pavojų, pasaulinės revoliucijos siekimas nėra tuo pačiu kartuvių siekimas.

Kuo kitu, kaip lentinge bolševikinio kumšėio iš kėlima, gali užmokėti Stalinu draugai prakeiktam objektyvizmui, pašvelkin į prieš juos atsistojušią padėtį:

Po vertinų pamokų ir bolševikui aišku, kad JAV laikėsi izoliacionistinės politikos tik iki to laiko, iki susidarė galinybė teikti Stalinui pagalba, kuri tarybininkams ir viso pasaulio žmonijai iš kėlė bolševizmą; tikriausio pragaro kūrėju. Kai po karo JAV įgavo neįveikiamas galinybes ne vien laisvą pasaulį, bet ir bolševizmo užvaldytuosius vest Vašingtono dvasios rodytu keliu, ir atkakliausias bolševikas prarėgi, kad ir jo išganyma tegali būti tik laisviausias dėl savo dalies apsioprendimas.

Vadovaujantis šventu neapykantos jausmu, aišku, šiai prakeiktai objektyviai padėčiai belinka tok kerštas: jei jis neuas išlietas prieš bolševizmo priešus, tai anie su juo atsigrėž prieš bolševizmą. Delto šios padėties skivaizdoje, kai Kremlius siekdamas taikos-pasaulinės revoliucijos keliui kartoja 1939m. istoriją, tik prakeiktas objektyvizmas gali sakyti, kad Kremlius siekia karo.

VYČIU

P A R A

5/21/

K R L I U

Ch r i s t e m a s

K O V A

Švilgia švilgia, širia gaudžia.

Siunta piktos audros.

Mūsų šenėj byla sprendžia

Azijatų ordos.

Partisanai, broliai ūjo,

Kur giria notatė.

Kad išskleist sparnas prieš vėją,

Laisvioms kilt į pietį.

Ūia, giružiai, mirtis lydi,

Kas pastoja kelį.

Broliai kyla, laisvė šydi,-

Laisvė šaliam lenia.

K a r i n g i s

APIE LAISVĖS KOVĄ IR DIUWYRIŠKUMĄ

Ateities istorika, kuris atskleis dabartinio mūsų tautos gyvenimo paslaptis labiausiai stebina da dalykai. Pirmausia jis turės stebėtis neregėtu dabartinės vergijos laisvum, pavyzdžiui neturintiu šiaurumu ir ta taip nepaprastai išdirbta komunistinė vergijos sistema, kuri, rodos, turėtų užlepti ti paskutinį laisvojo žmogaus alsavimą, paversti jį visiškai vergu ne tik hisiniu, bet ir dvasiniu atšvilgia. Tačiau dar labiau aną ateities istorika stebina tai, kad tauta po šios laisvės vergijos jūga ne tik nesuklupo, bet sugebėjo vesti tokią nepaprastai sunkią ir didžią kovą. Ir klaus anas istorikas, iš kur sėmėsi sau ištvėrėms ir jėgos dešin

tyc tūkstančių partizanų, kurie geriau pasirinko mirti, negu būti joje priešė vergija, iš kur sėmėsi sau jėgas pasmergtieji, kurie geriau pasirinko kankinio vainiką, negu išdavystę. Ir iškoda - mas atsakymo į tuos klausimus, jis sau tylią pagarbą turės melenkti savo galvą prieš mūsų tautos nepaprastą dvasinę didybę.

Tie kurie laisva valia atiduodavo gyvybę už idėją, tie, kurie geriau sutikdavo iškentėti kankinimo mirtį, kad nereiktų padaryti išdavimo, tie visada buvo laikomi didvyriais. Šandien kiekvienam Lietuvos valščiui rasime šintus tokių paviečių. Kiekvienas valšcius šiandien turi mažiau - sia kelias dešimtis partizanų, kurie neteko gyvybės, tęsdami pasiryžimą geriau žūti, bet neišduoti laisvės kovos idėjos. Kiekvienas valščiui rasime daugybę pavyzdžių, kur terdonieji geriau su tike iškentėti kankinių mirtį ir pasmerkimą, bet neišdavė savųjų. O kiek žmonių išdrįso ir išdrįso ta šioj baicioj kovoje rizikuoti ne tik savimi, bet ir savo artimaisiais. Didvyriškumo pasireiškimas mūsų tautoj šio metu yra masinis. Todėl atseities istorijoje šio mūsų tautos gyvenimo tarpo bus vadinamas herojiškuoju arba didvyriškuoju laiku. Ši šalis tiek didvyrų pagindėsi dar kartą bus pavadinta didvyrų žeme.

Kaip visada lemiamais gyvenimo momentais, taip ir baiciojame šiuo dienų bandyme kiekvienas atskiras žmogus pasirodė, kas jis, iš tikrųjų yra. Šiuo laiku aiškiau kaip niekad suvilgė atskirų žmonių kilnumas ir dvasinė didybė. Tačiau šalis to geriau kaip niekad turi progos pasireiškėti ir atskirų žmonių nieklybė bei dvasios šeramas. Paskutiniai reiškiniai, be abejo, meta šešėlį ir ant mūsų tautos šio herojišmo jos gyvenimo momento. Bet reikia atminti tai, kad tam tikrą žemę ją prigimties pasą turi kiekviena tauta ir net kiekvienas atskiras žmogus. Todėl ir anuo tam

siosios dōnō negali uštendyti to, kas yra, iš tikrųjų, šviesu ir didinga. Tie šešėliai greitčiau tik paryškina ir suteikia dar didesnę vertę viskam, kas šioj sunkioj tautos kovoje sušvilgėjo tikrojo herojiame šviesa.

Ir aktyvus pasipriešinimas pavergėjui sumažino ar padidino mūsų tautos nuostolius? Vienu atžvilgiu, be abejojimo, padidino, nes tai pareikalavo daug aukų. Tačiau kita atžvilgiu, be abejojimo, nes priešas pajutęs, kokią reakciją sukeltis tautos smaugimas, buvo priverstas skaitytis bei susisaurinti bei sulėtinti savo planus, kuriuos jis buvo paruošęs tautos naikinimui.

Labai galimas dalykas, kad nesipriešinimas pavergėjui mūsų tautai būtų buvęs mažiau nuostolingas negu priešinimasis. Bet ar tauta galėjo nesipriešinti ir kodėl ji priešinos? Greičiausiai todėl, kad jai pasirodė per daug šema ir negarbinga nusilenkti paniekai, barbarybei, topti blaiviusią dvasios išgimelių mindžiojama verge, vadinasi, tauta pakilo į kovą, gindama savo žmogiškąjį vertingumą, gindama tai, kas visiems laisviešems ir doriesiems žmonėms yra brangu. Tuo ji pasirodė, kaip kilnus ir vertingas žmonijos bei tautų bendruomenės narys. Tuo ji įnešė savo indėlį į bendrąją žmonijos kovą dėl laisvės ir žmogiškumo idėjų. Todėl suprantama, kodėl jau šiuo metu, kol laisvės priešams dar nėra paskelbta galutinė kova, pasaulis su pagarba ir palankumu susišūro į mūsų mąstymą šalį.

D a n g u t i s

DEIMANTŲ VAINIKAI

Iš rūta šalinis miškas. Pro jo tankynes švelniu į savo tėviškę. Ten, kur kaimas ilga vėra trobelių stovėjo, išsiplatoję topoliai, garbanomis puoštas kaštonai, plačialakiai žuolai pumpurą skleidžia. Ten, kur buvusio kaimo sodus skiria Ažytė,

plačiausi vandenys į Sušvą sruvėdami, saulei te-
kant deimantų vainikais žydi.

Tenai, kiek toliau nuo buvusio kaimo prie la-
puočių miško sodyba... mūsų tantos kapinynas...

Deimantų vainikai žverbia akyse. Pro juos sau-
lės tokėjimą sveikina...

Ten stovėjo Ažuolo gintasis namas. Ten augo šio
krašto dainininkas, mano tėvynės sūnus.

Jis buvo lieknas, sukūto ūgio vyras. Dar žai-
džiant jam drugelį, jo balsas skambėjo po plačią
apylinkę. Kiek vaiku buvo visų mylimas, tiek užau-
gusį seni ir jauni gerbė. To užsitarnavo savu el-
gėsiu.

Sulaukęs devyniolikos metų, stojo į Lietuvos
Kariuomenę savanoriu. Čia jį rado ir bolševikai,
pirma kartą okupavę Lietuvą.

Svetimų nepornšė; nuo bolševikų pabėgęs į Vo-
kietiją, su vokiečiais grįžo į tėviškę, kad nusit-
nostų tų uniformų, kurie saviems tikslams nelai-
nės ištiktą Lietuvą jungė.

Antra kart artėjant bolševikams, Ažuolas stojo
į Plechavičiaus armiją. Iš čia su ginklą parėjo
savo kaimo ginti.

Iš namų nesitraukė ir bolševikams užėjus. Pra-
sidėjus raudonųjų eiantėjimui, su artimaisiais pa-
traukė į mišką, iš kurio deimantų vainikams žydint
akyse, pro savo namus švelėjamas sveikina saulėte-
lius, lydėjo saulėlaidas. Būrie vadu savo broliams
kalbėjo:

- Daug kur buvau. Daug gražaus regėjau. Tik nie-
kur neradau tokios vietos, kuri žmogui būtų tiek
brangi, tiek miela, kaip savo tėviškė...

Deimantų vainikai žeravo Ažuole akyse ir pe-
skutingą 1944m. saulėlaidą nuo gintosios žemės se-
kant... Naujųjų-1945m. saulėtekio žaromis, ten kur
pušys po sniego našton lenkiancos šakas, kur
jaunus nuo piktos negando sangoje, saulėtekio ža-
romis liepsenojo kulkašvaidžiai...

Hišrus, šaltas 1945 metų pirmas rytas raskio meile užtraukė langus užuolaidom. Už jų, nuo Ažytės krantų, iš Ažuolo tėviškės, daug širdžių plaukė pirmą švilgoniu sveikinant tarytum sukštus bokštus, tarp sniego patalų šalių miškų, tiek artimą, mielą, jauną šio krašte gyvenimą - brolių partizanų dalį.

- Rusai. - nuo Ažytės krantų, iš Ažuolo tėviškės skausmo keliami dejuoja: - rusai musiškius puola...

Širdis sustojo plakusi: raskių voros su perbėginiais skuba prie miško, prie Ažuolo namų, prie mūsų nielos Tėvynės... kulkosvaidžių, automatų rikonas jaunus kelia maldai...

- Viešpatie, suteik jėgų broliams pavaduoti...

- Ucha, svoloč, bandit, papal... - šūvių šauksmą keisdami iš miško pilasi raskiai. Prie jų džiaugsmo, burlioko laime areštuotiems džiaugias: - tolko odin udral...

Savo grobį raskiai iš Ažuolo išsineša... jų nieks jau atpažinti negali... vietoj galvų su-traiškintos mėsos gabalai. Jiems į miestelį išvartytas pastotinėnkas per daug savas, kad neatpažintų... jis alpsta vietoje. Kvalpusį prijungus prie areštuotųjų, kuriais kas gyvi sugauti, ilgiausio procesija Naujųjų metų sveikint liūlia į Betygalią...

Kai Naujus metus sveikinant sušviegė kulkosvaidžiai, Ažuolas su broliais šildosi prie laužo. Tik vienas iš partizanų, pasinaudojęs miškų globiančia tamsa, nors ir sužeistas į koją, prasiveržė pro apsupimo žiedą... Tik vienam pasisekė prasiveržt pro burliokus - pranešt Ažuolo artiniam - ciems, kad jų pareiga tęsti brolių pradėtą šygį.

Kur iš mūsų miškinga žiemiausias miško kampelis, iš kurio Ažuolas lyg į deimantais šydintį vainiką šiuurdo į savo sodybą, šiandien šia jo broliai stovėklauja... stovėklaujam vietoje, kur buvo įsmelgtas našas kryželis su įrašu ant balto kaspino:

Ažuolai. Tebūnie Tau ir Tavo broliams lengva.
Lietuviška žemėlė, už kurios laisvę didvyriais sa-
vo gyvybę paaukojot.

Plačiausiai išsiliejus Ažytė saulei tekant
deimantų vainikais žydi. Deimantų vainikai bal-
tais purslais žeruoja, supauja bangėlėm-į suš-
vę, Nevėžį, Nemuną plaukia... Deimantų vainikai
saulei tekant žėri partizano akyse - žiūrint į
Ažuolą, lietuvio tėviškę... jas mūsų tautos kapi-
nynais iš Azijos tyrų atklydęs burliokas verčia.

Ryto saulės sveikint keliasi broliai. Jų akse
žydi deimantų vainikai. Deimantų vainikai
plaukė upėm, plaukia pavasariais skelbti pasau-
liui apie lietuvio kelią...

Per skausmą, per ašarą sūrią-
Kur nežvelgei - didvyrių kapai...
Kas ryta saulėtekiai buria:
-Čia anėlais nedarūs didvyrių keliai.

1952 metų pavasaris

BE PASIKEMIŲ

Gražus 1949 metų liepos mėn. vakaras. Stovykloje
didžiausias judėjimas, - ruošėms ją apleisti. Sau-
lei leidžiantis išeinan į palaukę. Pasiskirstę į
tris būrelius, atsiveikiname. Keturiose einam į
netoliese esančią sodybą. Priėjus apie kokius 10m
girdim:

- Stoi. Kto idiot? Soldat?

Iš klotimo pradeda verštis butliokai ir krū-
voj maišosi. Ir kur jau rasi geresnį taikinį.
Krantan ant žemės ir užgrojam driškių sutikimo
maršą.

- Periot. - pasigirsta komanda. Bet po antros
šūvių serijos tautiniai keiksmo žodžiai mtyla.

Pakyla balta rakieta ir iš sodybos pasipila automatiniai, ginklų šūviai. Kulkos švilpia pro galvą, kitos - čia pat susmenga į šoną. Iš lengvo traukiamės į pakrantę. Kulkos priplaka prie šonės. Pakylit ir nemanyt. Visgi, į pakrantę nusilenkame laimingai.

Išgirdęs šūvius, dalinio vadas su partizanais sugula pakrantėje ir telaukia mūsų atsitraukimo nuo kalnelio. To sulaukęs, įsako pradėti ugnį. Iš visų krūtynių išsiveržė "valio!"

Kaip peršūvi trenkus į sodybą, burlioką ugnis beveik nutyla. Pakyla vien raketos. Tuo paku lia mano upa šaukt „valio“, „pirmyn“ ir sveikint sėrijomis.

Staiga atsiveria naujos pragaras: iš gretimos sodybos atsukbėję į pagalbą apie 30 burliokų, atidarė ugnį iš kairio šono. Pliškia be mažiausios nielaširdytės. Išsų kulkos vaidininką sušėdėia į koją. Ugnies nemušindami traukiamės. Pasiekę krūmus pradėdam rinktis. Tešviečia raketos ir staiga burliokai. Truksta dviejų partizanų. Dalinio vadas išsina į palaukę. Pastebi kažką slenkant pakrūme, paklausus, kas čia, netoliese atsiliepia partizanas. Slinkę pakrūme burliokai nusikeikia. Vadas juos vaidina ilga sėrija. Anie staugdami nešas tolyn. Vadui grįžus, kulkos vaidininkas išsitraukia nagą ir taria:

- Traukitės, vyrai.. aš lieku...

Be sušėiote trauktis nemanon: ategotę dirbus, perrišan žaidę. Šūviam aptylus, iškartan nedelias neštavams.

Iki juosmens krentam į liūmus-nešinas neįmanomas. Netam neštavus ir, pasikeizdami po du, sušėiote vedam. Šjimas per liūmus, pinantis į krūmus, labai lėtas. Čia pat ir rytas.

Sustreikuoja kompasas: rodyklės krenta šonyn. Palikta šliaušė burliokai gali kiekviens minute privyti.

Įeinam į liniją. Tik ir čia kelias nekno geresni: po kelių žingsnių tenka dairytis kapoto į šolės, iki pašastų įnorus.

Tik išaušus pasiekiam sausą mišką. Sumaišę pėd sakus, apsiestojom.

Apie pietus iš kautynių vietos atėjo gyventojai pranešė, kad burliokai buvo apstoję ir kitus miškus. Pasiūškėja: buvo pasirašę pulti mūsų stovyklą. Netikėtai susidūrimas iš angsto parengtus planus suardė. Palikim septynis nukentus, jų tarpe kapitoną, burliams teko trauktis-be paseimį.

IŠ GENIO PRISIMINIMŲ

PAMAIGĖ BURLIOKĄ

Iki 1945m. Raškašius slapstosi namuose, kol visai netikėtai užklupo burliokai. Areštuotas te-davė pasiūti puskepalį duonos, varėsi į miestelį. Išimti burliokai užsimanė ūsti. Pėtięjė sodybą, su-cigrėda į višų tik vieną palikdami lauke prie areštuotų. Kad lengviau su paliktu susitvarkius, Raškašius burlioko paprašė peilio duonai atstairi-ki. Anam peilį duot atstairkius, areštuotas pus-kepaliu duonos mauna burliokai į galvą.

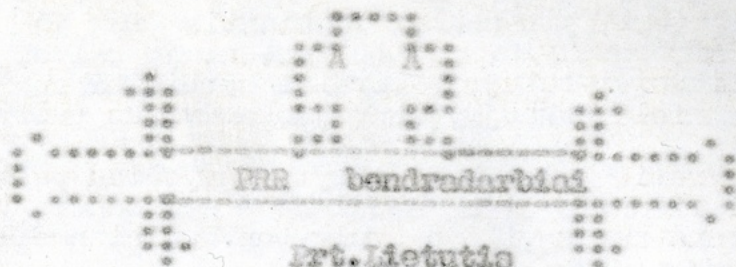
Burliokai sudribus. Raškašius čiupęs jį už ger-klės, ryštas pribaihti. Tik tuo pat laiku sušnių-šia šelmininkė:

- Bijok pono Biovo. Tokiais darbais mus visus prašūdysi...

Negališdama darbe užbaigti kaip reikiant, Raš-kašius pasileido miške link. Kai atsigaivalojęs sargybiniu prisidūškė savus, iš jų rankų išsprū-đo jau prie pasiūškės kumščių pagrasindamas To-rė:

- Dabar tai jau ir aš padėciu jums užmokėti už naujokais lietuvų vertim...

Užr. Putinas

Naktį įsivogus į Siene nesies ir galiukas
barzdos iš jos iškištas šala. Per visas šilinos
kūnas liūnos mirkės, šalnos pultas, lengvai šil-
domas, nuo skausmų rinata. Kažkas iš pasukos lip-
damas ant Siene kalnų, senatve džiangias:

- Dukryte, sulaukei?.. Šadina, klausia.

- Ne, mano vyrelis dar negrišė, - pasigirdus
giliam atsidusimui, barba dukrytei atnešti
dovaną obuoliai.

Dvasios skausmai sugrižta. Jie bėga, į šir-
dį įgauna iš laikų, kai ir aš, dukrel, dukrytė
Šaukian... Mano šauksmą ramino šurpas šienos
vėjas. Ledo šaidrai skeliant iš akių šiešir-
bas, prieš jas užpavos baltų beržų kasos, kry-
šiai rankas tieso į dangų...

Šadina saulė, juokias chaisti pro daršinės
plyšius širūdama į atneštą lūgytę, prie barz-
dos prišokus kelio-pasidžiangaugt prieš daug me-
tų, o gal tik vakar baltų drabužėlių į jos an-
šų supautą dukrytę... rinata ir dvasios skaus-
mai: jei ne šibire, kalėjime, gal ir ji lauktą
vyrelis kaip jezminėlio baltais, permatomais,
saulės nešintės bebūnuotais veidais.

Akys šieširbas skelia. Nuostabus, kad ir to-
kią partizanų yra, dukrytė pripuolė šukoms šie-
no nuo barzdos skirti, kurinos šalnos šarna į
vieną vėpūtinėlių jungė. Keliantina ir kitiems vy-
rams, motutės suginta rankelė nuleidžia: visi
rinti, susagę, aišku-vadai, - prieš vyresnį ranka
nokyla.

Kai vieną apyaušrį vyrelis ant Siene krekė-

dute švilpteri, ryto saulei juokiantis iš jo akių šieškirbos skyla. Nestebėtina, ant jo galvos lyg vėšliausiai subujoję žirniai garbiniai susiviję, - juos niela šukuoja, jauną juokas visus pusryčių kelia.

Jos vyrelis grįžo, kad dukrytę išvysčiau partizanų. Kai ir antrą dieną nesulaukėm grįžtančių vyrų, pačiemos nagingą, išėjo švalgybon. Saulei nusileidus grįžo ir rinta prakalbėjo:

- Buvo kautynės. Bet kurie atveža esu įpareigota iš šia išvesti.

Tu mūs-trys: būrio vadas ir jos dvi ginklainesiai. Tik einant per krūmas, kurie skersai ir išilgai išvagoti grioviais, regiu kiek stipri dukrytė dvi dienas nevalgius: susvyravus kiek ilga išsitiešė pilnam vandens griovį. Pakilus jai, prašau gražinti ti ginklą, - bandysiu pats nešti. Nusijuokus iš mano valios, liukteri už krūmelio nusigręžt draubūšių.

Kai baigė ir antra savaitė nesulaukus vyrų, visa laimė rudenėlis: oro, vandens ner per akis. Dukrytėn skausmai širdį gniaužia, rūpestiai ramybės neduoda tik dėl vado, tėvo ir mokytojo. Jų dejavimų neapsikentęs, klausiu:

- O gal aš jums Stalinas?

- Ne-saulutei pro angytę šypsterėjus neigia, irėdo: - tu mūs priimi mūsų vyrelių kastei urve - iš gyventi. Išksniau...

Orai giedriėjant, kasdien mūsų laimei saulute šypso pro angytę. Kai sutariam palikt gyvą šodį amliams, kas kvietė saulę partizanų laime šypso-tis lietuvaitės laime, - su savo vyreliais bren-gant per vandenį, šengiant per ugnį, pro mirtį, - jos niekad nepavargsta, jos vienos diena nakti ir sargybą eina.

Savo nemarį šodį Lietuvaitės slėpė po Liepansle. Iš jos atsiminimų ir šiame PRR Nr. vienas dalykėlis talpinamas.

Galva linkta prieš dukrytėnutojo valią... Prieš dangel netų, o gal tik vakar palaidotą dukrytę gražinęs lyg per sapną nesidžiaužti, ją karštyje pas save pasikvietė... kovos ugnį jos vyreliai karštygiu kritus, jo ginklą iki klaucė ranka, prakalbėjo dviem brolių gyvybę Lietuvai-Tėvynai.

Gražėnis rojus nei tikra pekla.
Apūlubę ir juodi veiniai.

PO STALINO SAULĖN. Rivašas. Satyra. LKS P
leidinys. Pol. 6.

Užkalbimas telotojiškai, ai, anukis, ai, anukis
baicusis", grožieci autorius paties tikrai die-
vulis jam devanota kodžia apie tuos, kurie patys
gieda, jog iš jų valios nei dievas, caras nei ga-
liūnas tau išvedavino neduos. Kad taip giedotų
ir kiti, jie, gerdami krunja viedrais, kibirais,
prieš tavo dievaičiais ištiesę automatus, tikrais
betonais kvatojasi:

Ar tai Stalinas tėvelis
Ar tai Simas Atmata.

Iš tikrai nenūkiai gyvo, tikro vaisio tatyta
klaucimas, kodėl šis rojus gražėnis nei tikra
pekla. Kad autorius teigas ir tai tvirtindamas, te-
ina tik mums artimosius, anot autoriaus, anukius.

Iš jų prie tarybų valdžios pabuvusiam labiau
siai pašitomas Tadas Nemklausė. Kur liandies
priešai privaloni, ten ir į vergų kolonijas paren-
gami piliėdžiai taip, kad bent į ten nuvešti neoi
gailėty, jog iš tikro savo laiku nemklausė. Mitis
ilgausis iki ašarų tikras: kiek būtini rėšimo šu-
lai, tiek būtines jiems ir asily ausis; kas tas
ausis kaip tikriandis glūšas prikišo, kaip tik-
riandis rojus gyvalys ir dienas baigia, - nei val-
ges, nei gėres. Gyvas ir Matus Satas. Dar negirdėta,
kad atstirastų tok mokalininkas, kuris ne ošauono
ošarų rasos ant akių tųsėty dar. Stalinui įeipa-
rogojimus. Lokšuvai pavaisduoti, atrodo, autorius
ir gięgs. Ir kas jau gražiau parodyty, kaip šieno
skalintojams laury proga pasukami šintai tūketan
šiy, kad prie tarybinės pinigų apšvartos jie pa-
skutinius prote likūnius pragerty?

Taip. Į šiy anukų galerija Evalgus tik

tekyla klausimas, kodėl šis rojus gražesnis nei tikra pėkla. Kad nepagalvotum, jog taip yra tik satyroj, skaitytai:

Bet galatimai visai be sveikatos
Iško šiukslė, išvargęs kovoj,
Oš tai buvo pasigėstas šlais metais
Į tarybą tarybą Maskvoj.

Kai šiukslė dėl Stalino labo nuogyvenęs iki šiukslės vertės, iškeliamas Stalino valios reiškę ju tentai, bolševikinis rojus piltesnis nei tikra pėkla parodomas tik tiems, kurie gailis savo jėgų nerogi to, jog kiek aukščiaušioj taryboj tiek tau tybių tarybose šydi tik pašiam pajėgumė stachano viešiai, kodėl autorius užmiršęs, kad lieparingų planų niekšingiam /partijos-vaistybės nustaty-tą normų neviršijantiems šlaintis procentų/ sabo-tuotojams dar 1950m. pradžioje buvo graškinta mir-ties bausmė. Dėl tvirtinimo, kad pasiaukojantiems tarybininkams jų rojus yra gražesnis nei tikra pėkla, tenka pažūrėti, kas, autoriaus nuomone, yra tie „apšūbė ir juodi veiniai“. Prie jų vedamas, autorius taria.

Jie gundė daug sušaniai.
Ir jo tikėjimą klatingai griovė.

Kilus klausimai, kuriuo tikslu tai darė, iš SĄ-JUNGINIŲKY skyriaus skaitytai:

Vicoda turėjo volnias
Iš kvilimo daug naudos,
Bet dar tie nebuvo pelnė
Iš kvailių jis niekados.

Ir iš kybę šiam skyriui samprotavimų spron-džiant, jog tai teikli padėka už išgelbėjimą Stali-no nuo Hitlerio jam neštos kilpos, gaudama: juoda-kai, sugriovė volietuko tikėjimą, pavertė jį kvai-liu ir iš to kaip niekad turėjo naudos. Tekyla klausimas: tai kodėl, kvailį net jo bašnyčioj pri-lupė, tėra jam šlabiai? Dėl to ir autorius klausias:

Kokia nušens pasaulini dalia
Šie kritiški laikai,
Jai tarp savos jį pasidale
Šiandien valdo šulikai
Ir dvasios ubagai?

Ir Hitleris, nukales ošį prieš Šulikus, pasuko
arklį talkon pas dvasios ubagus. Regint gundytus
niurnberginius, tekyla klausimas, kieno atstova
yra satyrikas. Dėl to sake, jog tu, kurie:

Iš didžiausios nevilties

Paula į nasrus mirties.

Ir Hitšė iš nevilties šaukė: „Jūs užrašėt Die-
vą, bet jūs dar nežinote, kas gyvko, kokią jūrą
jūs išsėmėt, nuo kokios saulės jūs išlaisvinote
jūsų ženg.“ Taip šaukė ne vien any mūsų, kam su-
rėngom šalgių. Taip šaukė ir ant vokiečių tau-
tos, kuri, toliena nuo ktyžuočių jai lento kelio,
rimo prie savo krašte plemenėlių dainos. Kad ir
anteriorius didžioji dvasia akivaizdoje Šulikų ir
dvasios ubagų šaukia, jog ji negali likt dieviš-
kos kibirkšties apvaisinta, ji pirma sakiniu nū-
dienai spiauna į smukį.

Išpaiko žmonės ir dievus užmiršo.

Taip. Tik dievaičio musikvatojimas iš kylan-
čių prieš Krenliaus dievaitį, kai jankis tik bau-
žė, kai dšentelnėnas patsai šluostos apsišautą
smukį. Vis tik. Kad šia tik šluobe gundymas sekti
saulę, švyturi, anteriorius Krenliaus stablėgocio ad-
resu sušunka ir taip:

Hitriai tu kilpon šokni šoki vėjo,

Kaip joks dievaitis dar nežakinėjo.

Anteriorius pašiam sau priešgynybės veda tie-
ciai prie iš Stalino atmatų krėvos iškilusio
bertėšūninio balso. Ano smukis, pašvelsus į Lietu-
vos prt., ar ne prieš septynis metus, tarė: po metų
kitų prt. išbanditės ir politinių atžvilgia
bus nepavejingi. Šis apsioprendimas padarytas va-
dovaujantis didžiosios rūsų tautos istorine pa-
tirtimi: kai Atenanų vadovaujanti būriai savo no-
rale tautos akyse susilygino su bolševiko sandy-
tomis gaujomis, tuokart ir vienišais saugojančio-
ji savo didybę miškų glūduose sustaugs vieni -
šais vilkais. Ką šiuo metu atstovauja satyros an-
teriorius, pasiseko šiuo poam apie tai iškalbingiau-
ciai:

Išgėso siela dieviška šventa,

Leniau nachorkos kainos paime
jaukinta.

Kas iš pr., oje tautos valios rodomy keliu, priėjo LKS, tiems prieš akis gyvas ir šitas nūdienos vaizdelis:

Auštant pavasarie rytui, prt. stovyklą puolė ruskiai. Po vašingų puerių, kaip paprastai, kad žygis nenuseitų veitui rydosi bent vieną atšaiškyrą nusišauti. Nors pirmoji plano pusė įgyvendinti pavyko, bet ir apyptete ir atskirtas prt. ruskians dingo iš akių. Ko neiweikė ruskiai, tą užbūrė savos žemės žava. Saulei notutė jauną glamonėjant, prt. ant kelno prisėdęs užtraukė: Kaip grašu miške...

Jauni dainą nutraukė, skanbus juokas: prisiekę ruskai per 10-15m. prt. kvatojosi dainuojančio laime.

Gal daug kam atrodytų, kad ta daina regėjo stebuklą /ruskiai iš automaty, kulkesvaidžių pil-dani sėrijas į viršų, pagerbė prt. atšaitraukim/, jeigu ne K. Rivašio satyra. Tai tikrai nūdienos du stebuklai: kiek LKS ne vienam ir ruskiai pa rodė keliu, kaip per bolševikmetį pereiti žmogū, tiek K. Rivašio satyra yra nieko nepakeičia-mas vaizdas tos Lietuvos dalios, kuria kiek Stalinas tėvelis, tiek ir Simas Atmata lėmė prt. sikiant jį vienišą vien dėl savo kelio išne-šimo susirūpinusiu palikti.

Nemojant į autoriaus žvilgsni dėl naudos, belieka klausimas: Dievai ir velniai leidžiąs naudingas?

Ir šiuo stvėją, pasikvietus autorių į talką, gausime: jeigu jį pakliūs į kvailio rankas, tiek kime autorium, kaip niekad velnias turės naudos. Kiek tai tiesa, žm apie liūtų impėriją:

Seniau ją valdė kitos kartos-

Politikų karių.

Šiandien po liūto bergu vartos

Sušvinkusi kriū-kriū.

Kiek tai vilties netekusias komjaunimo susi-rinkimą rodys vienintelė gyvenimo proūvaiste, tiek komjaunimo susirinkime šis posas įspudin gal padeklomuotas, kompartiją iškels kai vie -

nintolę gyvenimo vadovą. Kiek tuo padidės skaičius į raudonąją Hurnbergą, tiek jaudukas turės daug naudos kaip ir iš raudųjų.

Kalbant apie naudą Dievui, iškyla mūsų tautos visagalybė. Tuo pačiu iš tėvų protėvių paveldėta tiesa: prieš ieškant kito sky krislo, savoje tenka baslio pasiūrėti. Pro šią tiesą pavėlęsus į liūtų imperiją, prieš mus iškyla lietuvių prė. protėvis kunigaikštis Margis, Pilonų pilies gynimo istorija tvirtina, jog, išvydus lietuvių ryštą geriau per mirtį su savo protėviais per mažius gyvais likti negu nelaimingo vėgo dalį savos dienos ilgint, pirmieji kryžuočių stovyklas apleido anglų riteriai. Galutinai nuėjo talkininkavo / plėčiant vakarų kultūrą / kryžiuočiams anglai tada, kai įtikėjo, jog tik beprotybė gali pulti lietuvių, kai jis savo kieną kaip tikrą savo šventovę gina.

Šretinant tai su liūtų imperija, kurios riteriai, tikėtin, irgi Lietuvoje suprato, kad savo kieno gynimas kiekvieno žmogaus taurioji pareiga, gaunam: šendien politikų ir karių a i n i u c laike kriū-kriū už tai, kad jie nei kryžiuočiams nei bolševikams nesiveržia į kitų kieną su savo tvarka, kurie savą kieną, kaip senovės ir prė. išukdžiusieji lietuviai visomis galiomis saugoja ją nuo svetimų valios, apie save pasako, jog dėl savo atkaklumo lietuvių tauta žemėje išugdė kiaulystę.

Su šio iškyka ir dėntelmenas, kuris tik dėl to ir yra dėntelmenas, jog apspiantą vėidą patė nusišluosto. Jeigu šio atveju dėl ktiū-kriū pasijastų užgautas, lietuvis jam galėtų pasiūkinti: vyrut, tai liečia mūsų kienas kiaulyčius, kurie ir po Hurnbergo kriūkio, kad Stalinas ko nors kito kaip kartuvių gali viltis.

Binant prie pabaigos tenka prisiminti ir Stalino įrodymą, kad dėntelminiškumas yra žmogui įgimtas. Tikrai su Hitleriu pradėjęs antrą pasaulinį karą, kai pajuto, jog tai nelaimingo vėkselis prieš žmoniją, laimingai taip atsuko savo

veidą į draugą, kad, karą baigus, ir patsai įsijautė, jog taip gelbėti žmonių nuo draugų išdaigos tegali tik generalisimusi. Kiek dėbentelėnėniskumas yra išganymas nuo žmogaus prapulties - novilties, irėdo satyros išleidimas LKS vardu. Tai aiškiausiai kalba, jog ir jos autorius jau yra brolių, tų brolių, kurių daina ir rūstį priveršis jam saliatuoti.

Tai tik didėią kalbą pradeda apie satyrą ir jos autorių. Tai laisvės kovotojai tvirtina: švelges į savo iš novilties kilusį kūrini, savo išgyveniam tikras menininkas ir kitiems kaip lie-tavis tai išvydęs vekseliu savo tautai, jog išpirkimui palikti onkiam gyvą Parpizano dainą, kuri ir ruski per bolševiknetį žmogum veda, atėje į tų dienų įsiklausyt, su tos dainos kūrėjais susi-gyvent.

Šiam didėiam darbe linkim Broliui sekms, bolicka pas Visagalį prašyti Jums palaimos.

Jūsų brolis Šėerikas

RRR Redakcijai prisiūsti PRISIKĖLIMO apygardos leidinėliai:

1. PRISIKĖLIMO UGNIS- Prisikėlimo apygardos organas. 1951m. Nr. Nr. 3/19/, 4/20/, 5/21/ ir 1952m. Nr. 6/22/. Tiražas 1250 egz. Atspausdinta spaustu-vėle. Gražus ir sektingas pavyzdys ir kitiems LKS spaudos darbininkams.

2. PRISIKĖLIMAS - visuomenines minties laik-raštis 1952 m. Nr. Nr. 1/4/, 2/5/. Dauginta mašinė-le. Tiražas 80 egz. Pal. 24.

3. PARTIZANO KĖLIU II ir III dalis. Prt. pri-siminimai. Dauginta mašinėle. Įsidėmėtinas ir sek-tinas pavyzdys visiems laisvės kovos dainiams.

M O T I N A I

Prisimeni, kai išsiskyrei
Su savo miela dukrele,-
Ligri į tolį ir vis lauki,
Ar negrįšiu vakare.

Hurink, mamyte, oik miegoti.
Naktis tamsi ir jau vėlu.
Padėk kryželi į našluostyk
Ašaras gailias nuo veidų.

Oi, kaip norėčiau, motinėle,
Aplankyti Tave paukšteliu,
Bet storas grotos, senagalvėle,
Nelaidžia man išeit iš čia.

Oi, kaip norėčiau palinkėti
Mamyte netų Tau ilgų,
Bet šendien Tu toli nuo manęs,
Suklupus po našta vargų.

Tiktai Marijos paprašysiu,
Kad neapleistų ji Taves.
O jei negrįšiu, motinėle,
Tai pasimelški už mane.

Kančių ir ilgosių žiedais
Papasėdė Tau galvelę.
Ir mabarstysiu purpurėliais
Grubieltą Tavo kelią.

Sutiksiu viešulius, andrus
Ir viską magalėsiu.
O pergalės vainiką Tau
Po kojomis padėsiu.

1952.07.18

Duktė

Iš bolševikinio kalėjimo išneštas
noštinamo partizano sesers eilėraščių.

IŠ TARYBOS LAIKŲ

1949m. pavasario gražų šeštadienio vakarą portergas telefonu praneša, kad ryt ateitčiau į valsčius su kastuva: visiems tarnautojams teks nukasti kalnas, kurie vietoje numatoma sporto aikštė. Kas bus nebus, bet sekmenę kalną negrįsčiau, - nutarus einu iš namus.

Ryte einu į tarnybą regiu kaip visi, nešialnikai apie kalną prakaituoja. Aš radau darbo įstaigoje: visą stalą užsiskleidžiau blankais, pinigais; prenumeratos sutvarkymas turi rodyt, kad turia begalias darbo. Besidarbuojant ateina valsčius komjaunuolis ir įsako:

- Uždaryk įstaigą. Imk kastuvą ir eik prie darbo, kur vakar nurodė portergas...

Kai įsakyme nevykdu, šitai išsineždinus, atskubė patsai portergas. Porypykę trenkia kamščių į stalą, kad visi popieriai pakyla ir tikru švėrinį puldams pradeda rėkti:

- Prašau nesigąsdinti, - pertraukus, rodom pradėję darbą ir klausiu: - o kas atsakys už tai, jei šmonės negaus laimų laikraščių?

- Aš atsakysiu: pradėję taškytis seilėmis. Kaip pradėjęs, piktai klausia: eisi, ar ne. Visi dirba. O tu kas per ponis...

- Juk sakiau, kad neisiu... iš jo piktumo juokiuos. Įpykusį dar daugiau erzina.

- Rytoj nusteik į tarnybą... juoką nutraukia. Įsakinį motyvuoja sprendimu: kad mano akys daugiau tavęs nerogėtų...

- Aš klausau sav viršiniko, kuris moka man algą, - jo piktumą ir vėl juokais užbaigus, aiškinu: kai jis atleis, tada į tarnybą nusteisiu. Akim į duris šidrodams, užbaigiau: - ką patsai kalbi, man nei šilta nei šalta...

Viesula šovęs pro duris, jomis taip trinktelėjo, kad vos komentatorius nuo sienos neatšoko. Jam išėjus uždarym įstaigą ir, pro kalną, kasandčius einu į bažnyčią.

Pirmadienį atėjus į tarnybą, portergas akių ne-

rodo. Tik po keliu dienu atôjo pranešti, kad aš
už netinkamą spaudos platšinimą atleidžiama iš
tarnybos. Šio kart įsakymą teko vykdyti: jo atves-
ta konjunaolė raudonuoju klauodžiu ji iš ma-
nęs turi perinti. Paaiškino, kad viekas, kas tik
yra šiame kambaryje, net ir pinigų neįstengdama
suskaityti, po akta pasirašė ten, kur jiai pirštu
parodžiam. Pasirašyt šiaip taip galôjo ir ji.

1950 m. gruodis

Iš Liepnelės prisiminimų

Šešiasdešimt metų senatei nusiuntus dovanų
prt. maldaknygę, iš jos siuntôjai gavo šį laiška:

Pasveikinimas

Sveikina aš savo pupulika, linkédama dang
laimės gero pasisekimo. Ačiū tau, brangus pupu-
liu už tokią brangią dovaną. Tūkstantį kartų
dôkoju jums, kad jūs ir manęs neužmirštat. Pra-
šau tokių gražių maldų nerašyngti, savo nervų
negadinti, jie jums ir taip genda nuo tokių su-
kių laikų.

Prisimink savo šeimynolę. Nes visi meldžia-
môs už jus. Dievo prašom, kad greičiau grįštum-
namo brangusia. Jei yra kokių trūkumų, kaip
nors per žmones, ar per medžius pranešk. Pa-
tiems prašau neiti, nes pas mus pilna žmogôdrių.

Gal brangusis Dievas duos, gal greit suskam-
bôs giesmôs po padangę, žygiuos su kryžium pul-
kai.

Pirmyn, pirmyn, nes pergalė - jūsų širdy. Ka-
ralius Kristus viešpataus garbingai kryžiaus
kovai. Jūsų širdį laimins Dievas iš dangaus.
Kristus šonkia iš dangaus nolyntį prikelti
brangiausios Lietuvos.

P A S I E V Ą L G I U S

P A S I K L A U S I U S

K R A U T U V Ę S

1951 m. rudenį pasklidus gandams, kad vėl bus keičiami pinigai, senukas su senute vyksta į miestą senuose išleisti. Kad daugiau krautuvių aplankyti, senukai persiskiria.

Užėjęs senukas į vieną krautuvių dairošį, kad lentynos ir toje jau tuščios. Tik virš jų slypėjo Leninas, Stalinas ir kiti bolševikiniai šulai.

- Kiek gi tie bulvonai kainuoja, užklausia senukas. Šale stovėjęs bolševikinis tvarkos dabotojas prašo senuką pakartoti, ką jis sakęs.

- O gi klausia, kiek tie bulvonai kainuoja, at sako senukas.

Už tokių asmenų pavadinimą bulvonais senukas areštuojamas ir veromas gatve. Jį sutikusi senutė teiraujasi, kaip ir už ką senukas areštuotas.

- Užėjau į krautuvių ir norėjau nusigirti Stalino ir Lenino paveikėlus. Paklausus kiek jie kainuoja, va gi šitas ponas liepė eitikartu, - paaiškina senukas.

- Kad tu senuk, vienas šud... ir perki, - apsisabė bobutė - ir abu nužygiava į kalėjimą.

Užr. Vaivykis

O T T A U I R A L G A V T A I I R S K E P Y N I Š I M E I . .

Pasidėjęs Gelaičių skreby garja pasidarbė per daug jau įkiri partizanams: būtinai nori sukūninti, kur anie pasidėda su jų gyvalėleis.

Jeigu jau taip įdomu, sekite. Išvestos šnipo karvės pėdsakai per daug jau ryškūs, taigi priešpriešais prisistato ir sekėjai.

- Karvės bus piodamas per petį šale einančiam sribui, dšicangiui leitenantui. Bet tuo pačiu momentu krūvyčiuose jau nebe karvės trūkšama. Leitenantas komanduoja statyti kalkosvaidį.

kai kulkovaidininkas jį visa savo svoria prie kėnės, spaudžia, o pastarąjį diskutininkas.

Septyni drangai kaip greit nušygiavo pas Leniną, nespėję Stalinui pranešti, kad karvė ir 3į kartą nerasta. Aštuntasis ožęs atokiau ir netęs ginklą, kad nesivytų jo atimti, perbėgęs į Gelaičius, užgledojo:..

- Ot tau ir alga, ot tau ir septyni šimtai....
Ladzi nušovė, mane peršovė...

Atvykusi į įvikią vietą kariuomenė kalbėjo:

- Kur juos rasi. Jei mokėjo padaryti, tai ne kės ir dingti. O be to, kiek tos ir bėdos, kad septyniems nebereikės algos mokėti.

Užr. Vaivytis

ARTOJŪLIO DALIA

Pro plyšį becidžiaugdamas pavasarį, girdžia traktorius birbinį ir regia dūsmųjantį artojų-lij, kuris negali bėračio įjungt pluge trakt. Per dienas žengia burliokas, pirmosios gegužės plano įvygdino varovas. Prieš artojų-lij pasipaužia:

- R.13 ty arklių, jūsu-masa nauda. Ot, traktorium tai bent arimas.

- Ir ką suarsi, kai bėratis fėrmoj nušertas no sia ženg aris. Ir kiek aš jam padėsiu, per dieną 300 gramų uždirbdamas. Ot, traktorium, tai kas kita, - per dieną 100g. grūdų užaria artojų-lij atokerte.

Nuosiplėvęs burliokas, kitas puola plūsti.

Užr. Lina

ŠVIRNIUS KAPITONAS

Vieną sekmadienį gavan šaukimą prisistatyti į NEB? Priešiniams ankstesnes "ovečiaviniai" dienas, šiarpas nukratė. Tik ką padaryai. Pažėngs maisto, terbelę, atsisveikins su namūšiais, išdėroliu. Nu vykęs Kapitonas radau gerokai migėmusį. Pirmas tel raujas, ko atvykęs. Alšiniams:

- Gavau šaukimą ir prisistačiau.

Kapitonai atsiprašius už varginimą šventą dieną, nustebintas jo švelnumo, erzinau:

- Argi tarybų šalyje yra šventų dienų?..

- Kam jų nėra, o kam yra... Aš - ukrainietis pa aiškina.

Man nutikus, kad gali ir taip būti, kapitonas pradeda tardyti:

- Iš S. gavau įsakymą surašyti jūsų sūnus - daigtus. Sakyk ką jis turėjo?

- O ką jis turėjo. Būdamas tarnyboje turėjo miliną, tai ir tą išsivežė.

- Gerai, tai ir užrašycin: turėjo milyną ir tą pačia pabėgdamas išsinešė...

Užrašęs ir pamokino, kad nieko nebijočiau kon točiau ir tyločiau. Išlydėdamas ir tuo patikino, kad greit bus laisva Ukraina ir Lietuva.

1950m.

Iš Tarsono pasakojimų ušr. Labonis

PASIRAŠANT UŽ TAIKĄ

1950 metų liepos mėn. į „Pašangos“ kolchozą atvykę aktyvistai paragino kolchozninkus pasirašyti už taiką. Privaryta prie lape moterėlė M. K., kurios sūnus tarnavo armijoje, įinkluotį auto matais užklauso:

- Tai už ką turia pasirašyti? Ar kad sūnus grįžtų iš armijos, ar kad greičiau atomo bomba nestų?

Štribai užtikino, kad jos pareiza pasirašyti, indama plunkaną moterėlė pati sau atsakė:

- Dėl sūnus aš viena raudosiu. Kad visiems graudus verksmai kuo greičiausiai baigtus, rašausi, jog kuo greičiau būtų numesta atomo bomba.

Ušr. Isikūnas

BARBA

Ž i o š u l a

PRIEŠAKINĖ TAUTA

Tikrai neauklastoti istoriniai faktai tvirtina, jog dar pro pasaulinio lauro dėka rusiai paliko priešakinę tautą. Štai to istorija.

Panašius kad jos dvigalvė šlovė ją teveda į kaskart karštesnę pragarą, netverdama karštu, nutarė, abi tas galvas nusmetus šunims, kengti į rojų. Kaip taurius padarius, likimas davė ir driptelėjo Leniņą ir Staliņą. Beprickaištinė dovana genijų genijais kaip tikriesiems besprisorininkams tarp užpakalinių lopaščių parangų gražiausią uodegytę, už jos, kaip už tikriausio vairo pačiupe, be kokio ten raskiai vargo, įvairavo į rojų ir užgiedojo:

- Hei dievas, carus nei galiūnas tau išvadavimo neduos...

Kai rojams šlovė visoje didybeje suldydėjo, komintorm, per uodegytę visom tautom pasiūlyta: gražiauja ar piktuoju čiuptis už vairo ir pakul rukių šygiuoti į rojų.

Tada, kai užpakalinės tautos priešakinės vairo klausė negirdėdamos, uodegį išstaiyt generaline linija pasėliko Stalinas vienas. Ir šiuokart likimas neapvilė: planai viršyt visu šimtu procentų padėjo laurai. Kai nusitverę už ošies pradėjo ją prie komintorme kryžiaus derint, kai dėl to visi matė kryžiuojamų Staliņą, šis iš aiškių aiškiančiai osale anims į akis šypterėjo, visagalės uodegos pagalba tarė:

- Šiandien su mumis būkite rojaje.

Kaip paprastai stebuklas baigiasi karu. Po jo ir akli paratė, kad priešakinė tauta sektina ir kaip išradingiausia: kai vietoj kryžiaus tepaliko kartuvės, kad ir neriškiančiai užkrišus kokleraišti, nė kaip draugo nuo šėnės pakolti.

Šinet iš vado ir nokytoje malonės uodega kal...

būs pasakutinį kartą. Kar jį po to dings, aišku, tik tiek, jog šis stebėklas ne prieš karą, o prieš višutinį taikos vąją įrodyti ir tai, kad priešakinė tauta ir protincausia. Kad šis įrodymas prasidės, atrėdo, iš toregiu politikų Stalinas šios paslapties atidengimo vaktą patikėjęs nebent savo bendradarbiui Čerčilinui.

Nors, kai bendradarbio skyvaisdoje Stalino kant-rybė atvėju atvėjais išbandyta, tikėkin, kad ir šiuo kart ne kažkiak teks laukti to ne be stobuklo karo pabaigos.

T U R I N Y S

1. Laimtė	Šiburėlis	1
2. G - t e	Prisiminimai gerajam draugui A	2
3. Reikvytis	Prakeiktas objektyvizmas ..	3
4. Chrisantema	Kova	9
5. Karingis	Apie laisvės kovą ir dėvyriškumą	9
6. Daugatis	Belmantų vainikai	11
7. Cenys	Be pasekmių	14
8. Putinas	Pamaigė barlioką	16
9. Prt. Lietutis	17
10. Šeriuškas	Po Stalino Gaule	19
11.	Notiniai	25
12. Liepnelė	Iš tarybos laikų	26
13. Pasveikinimas	27
14. Vaivytis	Erkutuvėj	28
15. Vaivytis	Ot tai ir alga, ot tai ir septyni šimtai	28
16. Linas	Artojėlio dalis	29
17. Labonis	Svelnus kapitonas	29
18. Izikūnas	Pasirašant už taiką	30
19. Žiešula	Priešakinė tauta	31